

DECIZIE

15 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Nicolae Clima
Judecătorii Svetlana Novac, Tatiana Vieru,
Constantin Alerguș, Ion Corolevschi

examinând recursul declarat de către Întreprinderea cu capital străin „Collector Tranz” societate cu răspundere limitată, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Demian Macari, Alexandru Vornicescu împotriva Societății cu răspundere limitată „Moldsemporumb” în proces de insolabilitate și Întreprinderii cu capital străin „Collector Tranz” societate cu răspundere limitată cu privire la declararea nulității absolute a actului juridic, împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 23 august 2013, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă:

La 27 februarie 2012, Demian Macari și Alexandru Vornicescu au depus o cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu răspundere limitată „Moldsemporumb” în proces de insolabilitate și Întreprinderii cu capital străin „Collector Tranz” societate cu răspundere limitată cu privire la declararea nulității absolute a actului juridic.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că potrivit statisticii Bursei de Valori a Moldovei (www.moldse.md) conform tranzacțiilor zilnice pentru emitentul SA „Cereale” din Șoldănești, la 29 decembrie 2011 au fost tranzacționate 90798 hîrtii de valoare emise de SA „Cereale” din Șoldănești, la prețul de 1 leu, ceea ce constituie 98,07% din emisie. Tranzacția a fost efectuată în cadrul ofertei publice de preluare benevolă pe piața secundară a valorilor mobiliare, inițiate, reieșind din Hotărîrea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 51/6 din 11 noiembrie 2011 cu privire la înregistrarea prospectului ofertei publice de preluare benevolă a valorilor mobiliare pe piața secundară a acțiunilor emise de societatea pe acțiuni „Cereale” din Șoldănești (Monitorul Oficial al RM, 2011, nr. 197-202, art. 1769) de ofertantul ÎCS „Collector Tranz” SRL, obiect al tranzacției, în final, fiind pachetul de acțiuni deținut de ÎP „Moldsemporumb” SRL în proces de insolabilitate. Tranzacția nominalizată este lovită de nulitate absolută, deoarece a fost încheiată cu nerespectarea prevederilor imperative ale legii, și anume: decizia în privința termenelor și a formei de vânzare a bunurilor debitorului, ÎP „Moldsemporumb” SRL în proces de insolabilitate, precum și în privința prețului inițial de vânzare al acestor bunuri, trebuia să revină în exclusivitate, în virtutea art. 66 alin (1) lit. e) din Legea insolabilității nr. 632 din

14 noiembrie 2001, adunării creditorilor. Conform art. 68 al. (2) din Legea nr. 632/2001, la fiecare adunare a creditorilor trebuie să se întocmească un proces verbal, la care se consemnează data, locul ordinea de zi, participanții la ședință și se expune succint și clar luările de cuvânt și hotărârile adoptate. La procesul verbal se anexează lista creditorilor participanți și a reprezentanților debitorului, actele de certificare a împuterniciților. Instanța de judecată verifică legalitatea hotărârilor adoptate de creditori. Mai mult, valorificarea și lichidarea masei debitoare, pachetul de acțiuni tranzacționat făcând parte din aceasta, poate fi efectuată doar în condițiile art. 124 al Legii insolvenței, și anume cu acordul expres al adunării creditorilor sau al comitetului creditorilor, în condiții cât mai avantajoase și în timpul cel mai potrivit. Vânzarea sau înstrăinarea bunului din masa debitoare se face prin licitație publică sau prin concurs. Anunțul cu privire la licitație sau concurs se publică în mod obligatoriu în Monitorul Oficial al RM și, după caz, în ziarele locale din zonele unde debitorul își are sediul sau unde sunt centralizate sediile celor mai mulți creditori, în condițiile art. 19 din Legea insolvenței. Bunurile nevândute la prima licitație sau concurs se scot repetat la licitație sau concurs. În cazurile în care bunurile nu se vând la cel puțin trei licitații sau concursuri desfășurate în modul stabilit, la decizia adunării sau comitetul creditorilor, ele pot fi vândute de către administrator prin negocieri directe, în baza contractului de vânzare-cumpărare. Prețul inițial de vânzare a bunurilor din masa debitoare se stabilește de adunarea sau comitetul creditorilor, în baza evaluării efectuate în conformitate cu legislația, însă nu poate fi mai mic decât valoarea evaluată. Dacă bunurile nu sânt vândute la licitație, concurs sau prin negocieri directe la prețul inițial, ele se expun din nou la vânzare la prețuri mai mici, aprobate de adunarea sau comitetul creditorilor. Mai mult, tranzacția efectuată, având o importanță deosebită pentru procesul de insolvență, este un act de proporții în sensul art. 125 din Legea insolvenței. Administratorul poate săvârși astfel de acte numai cu aprobarea comitetului creditorilor. În cazul în care, comitetul creditorilor nu a fost format, administratorul trebuie să primească aprobarea adunării creditorilor. Aprobarea adunării creditorilor era necesară îndeosebi în speță, fiind înstrăinată participațiunea debitorului în altă întreprindere. În acest caz administratorul trebuia să informeze debitorul despre actele de proporții înainte ca adunarea sau comitetul creditorilor să ia hotărârea respectivă.

Cer Damian Macari și Alexandru Vornicescu declararea nulității absolute a tranzacției efectuate la 29 decembrie 2011 cu valorile mobiliare emise de către SA „Cereale” din Șoldănești în proces de insolvență cu repunerea părților tranzacției în poziția inițială.

Prin încheierea Curții de Apel Economice din 28 februarie 2012 a fost admisă cererea privind asigurarea acțiunii depusă de către Demian Macari și Alexandru Vornicescu. A fost suspendată orice acțiune cu privire la titlurile de valoare (acțiunile) ce au constituit obiectul tranzacției încheiate între SRL „Moldsemporumb” și ÎCS „Collector Tranz” SRL la 29 decembrie 2011 cu valorile mobiliare emise de către SA „Cereale” din Șoldănești.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01 noiembrie 2012 a fost admis recursul declarat de către ÎCS „Collector Tranz” SRL, casată încheierea Curții de Apel Economice din 28 februarie 2012 și emisă o nouă încheiere prin care a fost

respinsă cererea lui Demian Macari și Alexandru Vornicescu cu privire la aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 23 august 2013 acțiunea lui Demian Macari și Alexandru Vornicescu a fost admisă și a fost declarată nulă tranzacția SC „Moldsemporumb” SRL Șoldănești în proces de insolabilitate și ÎCS „Collector Tranz” SRL efectuată la 29 decembrie 2011 cu valorile mobiliare emise de SA „Cereale” din Șoldănești în proces de insolabilitate în număr de 90798 de valori mobiliare. A fost readuse părțile tranzacției în poziția inițială cu restituirea de către ÎCS „Collector Tranz” SRL valorilor mobiliare în număr de 90798 în beneficiul SC „Moldsemporumb” SRL din or. Șoldănești în proces de insolabilitate.

La 22 octombrie 2013, ÎCS „Collector Tranz” SRL a depus cerere de recurs și la 13 ianuarie 2014 a depus cerere privind completarea recursului împotriva hotărârii primei instanțe, cerând admiterea acesteia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului, recurentul ÎCS „Collector Tranz” SRL a indicat că nu este de acord cu hotărârea Curții de Apel Bălți deoarece instanța a aplicat eronat normele de drept material. Menționează că intimații au înaintata acțiunea în baza Legii insolabilității nr. 632 din 14 decembrie 2001, însă instanța a aplicat Legea insolabilității în vigoare din 29 decembrie 2011.

De asemenea, indică că la soluționarea pricinii în fond Curtea de Apel Bălți nu a stabilit inițial statutul și calitatea procesuală, interesul născut și actual al reclamantilor Macari Demian și Vornicescu Alexandru în solicitarea nulității absolute a unei tranzacții efectuate în anul 2011 de către administratorul insolabilității ÎP „Moldsemporumb” SRL în temeiul adunării creditorilor din 30 octombrie 2011, acțiune realizată sub controlul instanței de insolabilitate în corespundere cu prevederile Legii insolabilității din 2001. Astfel, debitorul ÎP „Moldsemporumb” SRL în condițiile Legii insolabilității din 2001 fiind reprezentată în procesul de insolabilitate de către Anatolii Volontir, nu a formulat careva obiecții vis-a-vis de înstrăinarea participațiunii debitorului SA „Cereale” din Șoldănești realizată la 29 decembrie 2011.

Mai consideră că instanța la emiterea hotărârii a aplicat eronat legea și anume prevederile art. 220 alin. (1) Codul civil, deoarece legalitatea tranzacției privind înstrăinarea de către administratorul insolabilității a acțiunilor deținute de către debitor într-o altă societate economică fiind efectuată în corespundere cu prevederile Legii insolabilității din 2001, sub supravegherea instanței de insolabilitate, potrivit art. 77 alin. (1) al Legii insolabilității din 2001 și respectiv legalitatea tranzacției fiind apreciată de către instanța de insolabilitate în procedura căreia la acel moment se afla cauza privind derularea procesului de insolabilitate a ÎP „Moldsemporumb” SRL, deoarece potrivit art. 68 alin. (2) al Legii insolabilității din 2001, instanța de judecată verifică legalitatea hotărârilor adoptate de creditori, în speță a hotărârii adunării creditorilor din 30 octombrie 2011.

Nimeni din creditorii ÎP „Moldsemporumb” SRL și nici reprezentantul debitorului în proces de insolabilitate n-au formulat obiecții, contestații asupra acțiunilor administratorului insolabilității sau asupra legalității hotărârii adunării creditorilor din 30 octombrie 2011 privind acceptarea ofertei tender propusă de

ÎCS „Collector Tranz” SRL privind procurarea acțiunilor deținute de către ÎP „Moldsemporumb” SRL în proces de insolvență în SA „Ceriale” din or. Șoldănești, la prețul de un leu pentru o acțiune.

În temeiul și respectarea prevederilor art. 68 alin. (2) al Legii insolvenței din 2001 instanța de insolvență a recunoscut drept legală hotărârea adunării creditorilor din 30 octombrie 2011, a acceptat acțiunile ulterioare ale administratorului insolvenței privind înstrăinarea participației debitorului SC „Moldsemporumb” SRL în proces de insolvență a 90798 acțiuni nominative în SA „Ceriale” din or. Șoldănești prin acceptarea ofertei tender publice de preluare a acțiunilor în cauză de către ÎCS „Collector Tranz” SRL la condițiile expuse în oferta publică înregistrată de către Comisia Națională a Pieții Financiare prin hotărârea nr. 51/6 din 11 noiembrie 2011.

Consideră că prima instanță neîntemeiat a concluzionat că tranzacția între SC „Moldsemporumb” SRL în proces de insolvență și ÎCS „Collector Tranz” SRL din 29 decembrie 2011 este nulă pe motiv că a fost încheiată contrar Legii insolvenței în vigoare la 29 decembrie 2011 și art. 220 alin. (1) Codul civil.

Din actele pricinii este cert faptul că recurentul ÎCS „Collector Tranz” SRL a recepționat hotărârea Curții de Apel Bălți din 23 august 2013 la 24 septembrie 2013, motiv din care recursul depus la 22 octombrie 2013 se consideră depus în termen.

La 16 decembrie 2013, Demian Macari și Alexandru Vornicescu au depus referință la recursul declarat de către ÎCS „Collector Tranz” SRL prin care au solicitat respingerea recursului și menținerea hotărârii Curții de Apel Bălți din 23 august 2013, pe care o consideră întemeiată și legală.

În conformitate cu art.440 alin.(2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 18 decembrie 2013 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art.444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând argumentele invocate în recurs în baza materialelor dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii din următoarele considerente.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

S-a stabilit că Demian Macari și Alexandru Vornicescu au depus acțiune în judecată împotriva ÎP „Moldsemporumb” SRL în proces de insolvență, ÎCS „Collector Tranz” SRL prin care a solicitat constatarea nulității absolute a tranzacției efectuate la 29 decembrie 2011 cu valorile mobiliare emise de către SA „Ceriale” or. Șoldănești în proces de insolvență și repunerea părților tranzacției în poziții inițiale.

Prima instanță examinând acțiunea în fond a considerat-o drept întemeiată și a admis-o cu declararea nulității absolute a tranzacției din 29 decembrie 2011 și a adus părțile în poziția inițială.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță a emis hotărârea contestată cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Din actele pricinii s-a stabilit că prin hotărârea Curții de Apel Economice din 21 aprilie 2010 a fost intentat procesul de insolabilitate față de ÎP „Moldsemporumb” SRL.

Prin tranzacția încheiată la 29 decembrie 2011 ÎP „Moldsemporumb” SRL a vândut ÎCS „Collector Tranz” 90798 acțiuni nominative din masa debitoare la prețul de un leu fiecare, care constituie participațiunea debitorului într-o altă societate economică, SA „Ceriale” din or. Șoldănești, care de asemenea se află în proces de insolabilitate.

Tot din actele pricinii s-a mai stabilit că intimații Demian Macari și Alexandru Vornicescu sunt asociați cu cota de 50% fiecare din capitalul social al debitorului ÎP „Moldsemporumb” SRL în proces de insolabilitate.

Totodată este cert faptul că chestiunea privind înstrăinarea participațiunii debitorului de 90798 acțiuni în SA „Ceriale” din or. Șoldănești a fost examinată la ședința adunării creditorilor ÎP „Moldsemporumb” SRL din 30 noiembrie 2011 prin care s-a acceptat oferta tender propusă de ÎCS „Collector Tranz” SRL privind procurarea acțiunilor deținute de SRL „Moldsemporumb” în proces de insolabilitate în SA „Ceriale” din Șoldănești cu condiția de a propune toate acțiunile în număr de 90796, la prețul de 1 leu pe acțiune, iar în caz de neacceptare de a refuza oferta. S-a votat pentru – 8, contra-2.

Oferta tender a ÎCS „Collector Tranz” SRL, potrivit legislației, Legii privind piața valorilor mobiliare nr. 199 din 18 noiembrie 1998, Instrucțiunii Comisiei naționale a Pieței Financiare cu privire la oferta publică a valorilor mobiliare pe piața secundară, aprobată prin Hotărârea nr. 64/4 din 31 decembrie 2008, conține toate componentele necesare, inclusiv a fost înregistrată în modul stabilit de către Comisia Națională a Pieței Financiare prin hotărârea nr. 51/6 din 11 noiembrie 2011 (Monitorul Oficial nr. 197-202 din 18 noiembrie 2011), valorile mobiliare au fost evaluate în modul stabilit, fiind prezentat și anexat la actele pricinii Raportul de evaluare nr. 01/07-11 privind determinarea valorii pe piață estimative a valorilor mobiliare ale SA „Ceriale” din Șoldănești la situația din 30 iunie 2011.

În respectarea prevederilor art. 68 alin. (2) al Legii insolabilității din 2001 instanța de insolabilitate a recunoscut drept legală hotărârea adunării creditorilor din 30 noiembrie 2011, a acceptat acțiunile ulterioare ale administratorului insolabilității privind înstrăinarea participațiunii debitorului ÎP „Moldsemporumb” SRL în proces de insolabilitate a 90798 acțiuni nominative, în SA „Ceriale” din Șoldănești prin acceptarea ofertei tender publice de preluare a acțiunilor în cauză de către ÎCS „Collector Tranz” SRL la condițiile expuse în oferta publică înregistrată de către Comisia Națională a Pieței Financiare prin hotărârea nr. 51/6 din 11 noiembrie 2011.

În aceste condiții, achiziționarea de către ÎCS „Collector Tranz” SRL prin intermediul Bursei de Valori a Moldovei a acțiunilor parte componentă din participațiunea debitorului SC „Moldsemporumb” SRL în capitalul social al SA „Ceriale” din Șoldănești a fost realizată de către administratorul insolabilității ÎP

„Moldsemporumb” SRL în corespundere cu prevederile Legii insolvenței și nu există careva temei legal pentru anularea acestui proces.

De asemenea se reține că debitorul, ÎP „Moldsemporumb” SRL, în condițiile Legii insolvenței din 2001, fiind reprezentat în procesul de insolvență de către Anatolii Volontir, n-a formulat careva obiecții vis-a-vis de înstrăinarea participației debitorului în SA „Ceriale” din Șoldănești realizată la 29 decembrie 2011.

Conform art. 70 alin. (1) al Legii insolvenței din 14 noiembrie 2001, la cererea unui creditor chirografar, a unui creditor garantat sau a administratorului, făcută cunoscută la adunarea creditorilor și menționată în procesul-verbal, instanța de judecată poate decide anularea hotărârii adunării creditorilor care contravine intereselor creditorilor chirografari sau respingerea cererii de anulare.

Astfel, în speță nimeni din creditorii nu a contestat acțiunile administratorului insolvenței sau legalitatea hotărârii adunării creditorilor din 30 noiembrie 2011 privind înstrăinarea acțiunilor în cauză prin tranzacția finalizată la 29 decembrie 2011 către ÎCS „Colector Tranz” SRL.

S-a constatat îndeplinirea obligațiilor contractuale asumate, din partea ambelor părți. Or, în cazul din speță tranzacția enunțată nu se poate considera lovită de nulitate absolută, conform textelor de lege a art. art. 220 Codul civil invocate de intimați în acțiune, cu atât mai mult că hotărârea adunării creditorilor din 30 octombrie 2011 privind înstrăinarea acțiunilor în cauză până la moment nu a fost contestată și este în vigoare.

Din materialele dosarului s-a stabilit că tranzacția finalizată la 29 decembrie 2011 încheiată între ÎP „Moldsemporumb” SRL și ÎCS „Colector Tranz” SRL ca act juridic a fost încheiat cu respectarea formei, conținutului și exprimarea liberă a consimțământului părților, argumentele acțiunii în acest sens nu pot fi reținute.

De asemenea instanța de recurs consideră că diminuarea prețului acțiunilor, invocată în calitate de argument a acțiunii intimaților-reclamanți, nu poate servi drept temei a dispunerii nulității absolute a tranzacției de înstrăinare a participației debitorului în SA „Ceriale” din or. Șoldănești, acțiune realizată în corespundere cu prevederile Legii insolvenței din 14 noiembrie 2001.

Nu poate fi reținut nici argumentul reclamanților din acțiune cu privire la nerespectarea prevederilor art. 125 al Legii insolvenței, atribuindu-i tranzacției în speță statut de act de proporții, deoarece conform aceluiași art. 125 alin. (4) al aceleiași Legi, actele de proporții ale debitorului săvârșite în contradicție cu prezentul articol sunt valide dacă terțul este de bună-credință. În acest caz, administratorul este responsabil față de creditorii.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră acțiunea lui Demian Macari și Alexandru Vornicescu neîntemeiată și care urmează a fi respinsă.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, circumstanțele pricinii au fost constatate de prima instanță, însă normele de drept material au fost aplicate eronat și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, de a casa hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre, prin care acțiunea lui Demian Macari, Alexandru Vornicescu împotriva Societății cu răspundere limitată

„Moldsemporumb” în proces de insolabilitate și Întreprinderii cu capital străin „Collector Tranz” societate cu răspundere limitată cu privire la declararea nulității absolute a actului juridic de respins ca neîntemeiată.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Întreprinderea cu capital străin „Collector Tranz” societate cu răspundere limitată.

Se casează hotărârea Curții de Apel Bălți din 23 august 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Demian Macari, Alexandru Vornicescu împotriva Societății cu răspundere limitată „Moldsemporumb” în proces de insolabilitate și Întreprinderii cu capital străin „Collector Tranz” societate cu răspundere limitată cu privire la declararea nulității absolute a actului juridic și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se respinge acțiunea lui Demian Macari, Alexandru Vornicescu împotriva Societății cu răspundere limitată „Moldsemporumb” în proces de insolabilitate și Întreprinderii cu capital străin „Collector Tranz” societate cu răspundere limitată cu privire la declararea nulității absolute a actului juridic.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Constantin Alerguș

Ion Corolevschi